

kolehti

3/2025

Sisällysluettelo

Päätoimittajien tervehdys	3
Puheenjohtajan pulinat	4
Kummisedän tervehdys	5
Killan uusi paku	8
Olipa kerran kesäpäivät	10
Koneteekkarin ABC	14
Koiviston kaljaasit	16
Konelaisen Wilmamerkinnot	26

Päätoimittajat

Ada Tavaila
Meri Vallo
Juho Jouppi

Toimittajat

Valtteri Erkkilä
Pentti Häkkinen
Atte Niemi
Aku Mustalahti

Taitto

Ada Tavaila
Juho Jouppi

Julkaisija

Koneinsinööriklubi ry

Paino

Scanseri
50kpl

Ja mä sanon mun
eläimet: Ne on Hirvi,
Ilves, Karhu, Kotka,
Susi, Peura, Marsu,
Leijona, Kärmes, Laa-
ma, Virtahepo, Norp-
pa, Kärppä
Ja Paarma
Oi oi oi oi paarma
Oi oi oi oi paarma...

Hellurei ja hellettä pukkaa!

Tai no, ei varmaan pukkaa enää kun sinä luet tämän, mutta ei se mitään. Kesä tekee loppuaan ja KoLehden päätoimitus on palannut sorvin ääreen. Meillä on ollut huikea kesä täynnä seikkailuja ja toivomme että teidänkin, rakkaat lukijat, kesä oli *leffaa*. Me olemme mökkeilleet, uineet, saunoneet sekä nauttineet terassikeleistä ja kesäpäivistä, vaikka onhan tässä tullut töitäkin tehtyä. Toivottavasti tekin olette ehtineet ladata akkuja eikä kesätoissa rahan tahkoaminen ole rajoittanut uuteen opiskeluvuoteen valmistautumista.

Jos kesäsi ei jostain syystä ollut elämäsi parhaita, älä huoli, ensi vuonna sitten uusi yritys! Sitä odotellessa voit aina paikata hauskanpidon määrän opiskelun ohella.

Kaikille fukseille, tervetuloa Otaniemeen ja Koneinsinööriktaan meidänkin puolesta, pitääkö hauskaa ja lukekaa KoLehteä!

Syksyn metkuja odotellen,
KoLehden päätoimittajat
Juho, Ada ja Meri

Puheenjohtajan suuret puheet

- tällä kertaa haastattelun muodossa

Arwoisa puheenjohtaja

Kilta on tehnyt kesällä pöytiä Smökin ja OK20 tiloihin. Onnistuiko projekti mutkit-ta ja tehdäänkö sama homma uudestaan kymmenen vuoden päästä?

Kuten monet ovat jo nähneet, Ylioppilas-kunnan vuokratiloissa on uudet pöytälevyt. Rantasaunaa on siunattu myös kokonaan uusilla pöytärungoilla. Projekti meni kokonaisuudessaan kokonaisuuden huomioiden varsin hyvin. Kiltalaiset olivat ahkerina pöytien kimpussa ja AYY:tä laskuttaessa killan talousministeri joutuikin jo miettimään että mistä näitä senttejä oikein tulee. Nähdään uudestaan kymmenen vuoden päästä.

Köydenvelto meni tänä vuonna erittäin hyvin. Miten hallituksen huikeat 0 tuntia köydenvetoharjoituksia näkyi oikeassa kisassa?

Kiitos kauniista sanoista, köydenvelto oli omastakin mielestä kovin sujuva näin seitsemän tappiollisen vuoden jälkeen. On suuri kunnia saada voitto viimein omiin taskuihin. Mielestäni harjoittelemattomuus toi meille selkeän edun köydenvedossa. Kuuluisa sotastrategi ja filosofi Sun Tzu sanoi aikoinaan: ”Jos on jo hyväksynyt häviönsä, ei ole mahdollista hävitä.”

Juuri ennen köydenveltoa silmiini kantautui video SIKH:sta harjoittelemassa Otarannassa. Meidän voiton tausta olikin juuri tuossa videossa. Koska olimme nuudeleissamme jo hävinneet, emme olleet huolissamme SIK:n epätoivoiselta näyttävistä treeni-vedoista. Sähkön ylimalkaisen propagandastrategian virheet paljastuivat kuitenkin kuin kasvot naamion takaa, sillä ylimielisi-

nä he olivat pukeneet itsensä jo valmiiksi uimasortseihin. Nuo uimahousut nähtyämme tiesimme heidän harjoitelleen itsensä ylikuntoon ja näin KIK:n voitto oli jo taattu.

Tarvitseeko hallitus ensi vuonna yhtä paljon harjoitusta? Entä fuksit?

Mielestäni KIKH26 voi vetää köyttä rauhalisin mielin tietäen, että kun höyryjunan on kerran sammuttanut, kestää sillä pitkään käynnistyä uudelleen. SIKH on nyt tainnutettu useammaksi vuodeksi. Lisäksi – lahjattomat harjoittelee.

Mikä on hallituksen virallinen kanta haalaritoimitusmankelille? Milloin fuksit saavat haalarit!?!?!?

Haalaritoimitusmankeli tuntuu olevan kaikkien huulilla, syystäkin. Voin henkilökohtaisesti taata, että killan hallitus on suorittanut kaikki lakikirjojen sallimat keinot saadakseen haalarit fukseille orientatioviiikoksi. Näemmä keinomme eivät riittäneet. Kävipä urhea teollisuusministerimme yhdessä sektorinsa kanssa kovistelemassa haalaritoimittajaa oikein kasvotusten. Näemmä uhkaukset eivät menneet perille.

Kun kysymyksenä on milloin, voimme tode-ta velho Gandalfin tavoin: ”Haalarit eivät ole koskaan myöhässä, eivätkä aikaisessa – ne saapuvat täsmälleen silloin kun sitä tarkoittavat.”

Tästä oppineena, hallituksen virallinen kanta haalaritoimitusmankelille on: Vä-kiv***** ja sillä uhkailua, sekä sen mässäilyä, tulisi voida harjoittaa nykyistä laajemmassa muodossa.

Myöskin haalaritoimittaja menee vaihtoon.

Kummisedän terveiset

Puhe sisarenpojan kesähäissä

Hanna ja Jussi!

Te olette kaunis pari. Onnelliset ihmiset ovat aina kauniita ja te järjestitte meille tämän upean tilaisuuden jakaa onneanne, pukeutua juhlavaatteisiin ja kertoilla o-malle pöytäseuralle, mikä tekee teistä niin erityisiä!

Näin vanhan sukulaismiehen puheelta ei juhlaväki odota mitään kiinnostavaa, ei edes puujalkavitsien yritelmiä. Nolut paljastukset ja eksien nimet juhlaväki toivoo kuultavan sulhasen kavereitten suusta. Morsiamen ystävättäret ovat tunnetusti pisteliäitä, ja heidän toivotaan pysyvän hiljaa. Hääpari Jussi ja Hanna eivät odota minun puheeltani mitään, koska heillä mielessä on aivan muut asiat. Kaikki odottavat, että minun puheeni on lyhyt. Kovin lyhyt se ei ole!

Vanhan kiinalaisen ohjeen mukaan: 'jos pelastat ihmisen hukkumasta, olet koko elämäsi vastuussa hänen hengestään.' Nykyhetkeen sovellettuna se tarkoittaa, että Hanna Jussin pelastettuaan ei saa päästää Jussin elämää suistumaan uudestaan epätoivon syviin syövereihin. Se ei tarkoita, että pitäisi yhdessä pysyä toisen kuolemaan asti. Se tarkoittaa, että Hanna tarjoaa Jussille tukea ja ymmärtämystä vielä silloinkin, kun kumpikin on kolmatta kertaa menossa vihille.

Nykyisin ymmärrämme hukkumisen käsitteen monimuotoisemmin kuin 1100-luvun kiinalaiset. En tiedä, kumpi tästä hääparista pelasti kumman ja mistä kohtalosta – me voimme vaihtoehtoja mielessämme kuvitella.

Kolmas avioliitto on tietysti edessämme olevan hääparin kannalta fiktiota. Heihin minulla on vahva luotto. Ajattelen Villeä ('nousetko hetkeksi ylös!') ja muita Puistolan kellaribändin jäseniä, joilla seurustelusuhteet ovat olleet vaihtelevia. Ajattelen Hannan huikentelevaisia kavereita. – Tai ehkä tekin kohtaatte elämänne rakkauden.

(Tähän väliin kerroin elämänohjeena tarinan parran kasvattamisesta, joka olin lisännyt Kolehiti nr 1/2025:n jälkikirjoitukseksi. Hannan innokkaasta nyökyttelystä arvasin, että asiasta oli Jussin kanssa keskusteltu.)

Sinua Hanna ovat sanavalmiit kaverisi kuvailleet ihanan suorapuheiseksi perfektionistiksi. Koen vavahduksen Jussin yli 20 vuotta tunteneena. Toivon Hannan kehittävän kohtuullista sormien läpi katsomisen taitoa, unohtamisen ja armahtavaisuuden taitoa.

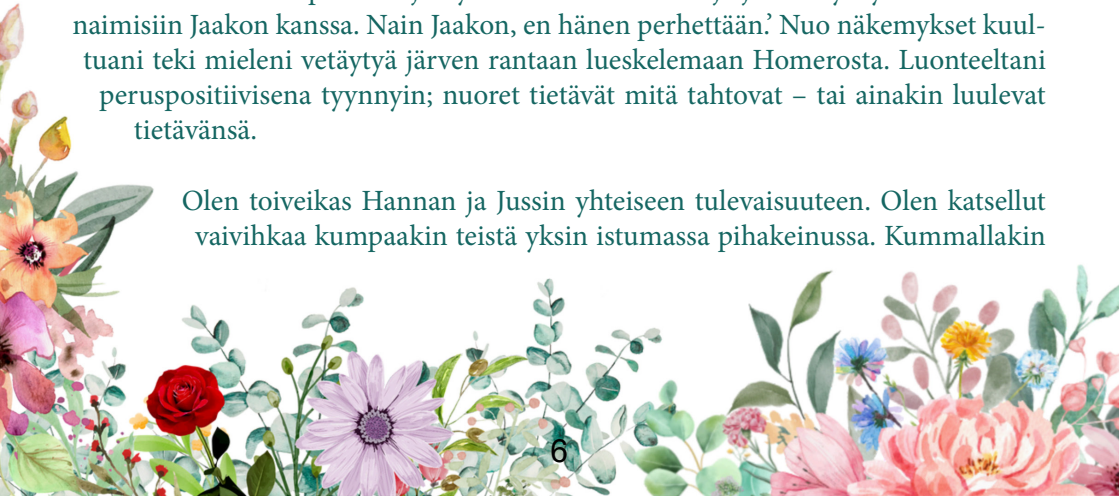
Jussi! Sinun ystäväsi kertoivat sinun osaavan vaieta viidellä kielellä, erityisen hyvin äidinkielelläsi. Huomaan nyt, että hukkaan ovat menneet lukuiset yhteiset kalastus- ja veneretkemme, jolloin yritin kasvatella sinussa vastaansanomisen ja puolesi pitämisen taitoa.

Olen ihaillut sinussa Jussi päättäväisyyttä pysytellä erossa SOMEsta. Nyt kuitenkin kehotan sinua liittymään mukaan, koska iso osa maailman menoa pyörii siellä, halusit tai et. Minun protestillani pysyä erossa ei ole ollut merkitystä.

Sinä Jussi osaat myös lähestyä ihmisiä. Moni on ihaillen kummastellut, että tuhlaat aikaasi ystävyyteen ja seurusteluun sellaisten mitättömyyksien kanssa, joista sinulla ei koskaan tule olemaan hyötyä uralla etenemiseen tai kuuluisaksi tulemiseen. Ehkä sinusta ei tulekaan uraohjusta vaan ainoastaan onnellinen ihminen, joka tarjoaa Hannalle jännittävän ja värikkään elämän.

Vieraitten joukossa näen Jussin veljen Jaakon ja hänen vuosi sitten löytyneen tyttöystävänsä Kaijan. Kysyin Jaakolta, 'onko Kaija sinun elämäsi rakkaus?' Siihen Jaakko 'en voi tietää, kun tätä elämää on jäljellä 50 – 70 vuotta. Kysäiseppä myöhemmin uudelleen'. Tein Kaijalle saman kysymyksen ja sain vastauksen 'tuskinpa Jaakko on, mutta minä haluan perheen ja nyt on aika toimia'. Kaija jatkoi 'syksyllä menemme naimisiin Jaakon kanssa. Nain Jaakon, en hänen perhettään'. Nuo näkemykset kuulutuani teki mieleni vetäytyä järven rantaan lueskelemaan Homerosta. Luonteeltani peruspositiivisena tyynnyin; nuoret tietävät mitä tahtovat – tai ainakin luulevat tietävänsä.

Olen toiveikas Hannan ja Jussin yhteiseen tulevaisuuteen. Olen katsellut vaivihkaa kumpaakin teistä yksin istumassa pihakeinussa. Kummallakin

ympäröivän maailman katselu oli vetänyt suun hymyyn, silmät ovat loistaneet. Luontoa tarkkailevassa otsassa ei näkynyt ryppyjä eikä suupielissä tyytymättömiä juonteita.

Toivon, että tulevien päivien iltoina kerrotte toisillenne satuja, annatte mielikuvituksen lentää. Keksitte tarinoita itse tai lainaatte kirjallisuudesta. Loihditte esille herttakuningattaren, lohikäärmeet, haltiat ja menninkäiset.

Kohotan lasini Hannan ja Jussin onneksi Antoine de Saint-Exupéryn syvämietteisin, hiukan muunnelluin sanoin. Näin lausui Kettu autiomaahan pakkolaskun tehneelle lentäjälle:

*Mutta jos opimme toisemme tuntemaan, niin tulosi haluan tietää silloin.
Odotus antaa jo onnentunteen, sydäntäni lämmittää.*

Skool!

Häksä

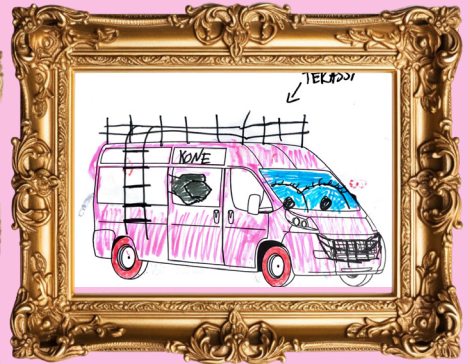
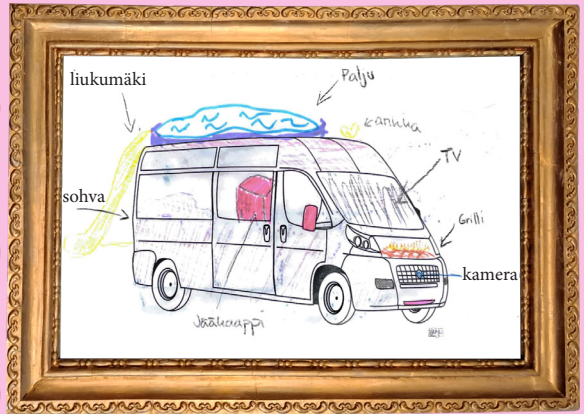
Pentti Häkkinen
Oltermanni 2001-2007

Tätä puhetta en koskaan pitänyt. Sisarenpoikani meni Sarahin kanssa naimisiin vuonna 2000 ja heillä on 11-vuotias suuria odotuksia herättävä tytär Ronja. Perhe asuu Nottinghamissa ritarilinnassa ja tyttären nimikin juontuu satujen maailmasta. Puhumisen sijasta kyllä soitin heidän häissään. He ovat täysin erilaisia kuin yllä luonnehtimani Hanna ja Jussi.

Tällaista puhetta en koskaan pitäisi. Hääjuhlapuheessa on sopimatonta verrata tuoretta hääparia yhteenkään toiseen pariin, ei varoittavana eikä kannustavana esimerkkinä.

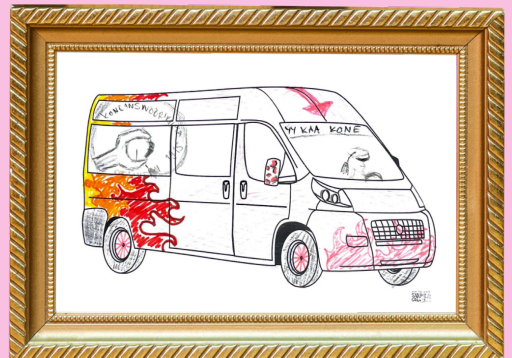
KILLAN UUSI PAKU !!!

Pidimme orientaatioviikon perinteisessä KIK-approssa KoLehden rastia, ja tällä kertaa fuksit pääsivät suunnittelemaan killalle unelmien paku! Luomukset olivat toinen toistaan hienompia, ja tässä muutama suosikkimme niistä:

SIIS WAU!

Näiden lisäksi oli todella paljon muitakin upeita ideoita, joten loimme vielä kaikista suosituimmista ominaisuuksista THE UNELMIEN PAKUN, ja se löytyy viereiseltä sivulta!

UNELMIEN

KIK-PAKU

Tästä mallista löytyy ainakin tehokas **moottori**, **iiiiso pakoputki**, **liekkejä** sekä **graffiti**! Ehdoton suosikki valtaosassa suunnitelmia oli myös tietenkin **vaaleanpunainen väri**. Sisällä on **discopallo** (mutta sitä ei nää, koska ovi on kiinni), katolla on **paljulla** varusteltu **kattoterassi** ja pakulla on Disneyn Autot -elokuvasta tutun näköiset **kasvot**. Grilliä mietimme pitkään, MUTTA Tela-Veralle tulee paha mieli, jos hänen grilliään ei käytetä.. :(Joten Tela-Vera vaan bileisiin mukaan niin grilli löytyy! :) **Kaikki upeat piirrokset on myös toimitettu rakkaalle hallituksellemme <3**

Olipa kerran KIKHT-kesäpäivät

Onko mitään parempaa, kuin päästä pitkän odotuksen jälkeen viettämään pitkää viikonloppua kiltakavereiden kanssa? No on!!

Se sama, mutta ilman hyttysiä...

Kesäpäiviä vietettiin tuttuun tapaan Porvoossa jossa hyttysiä on vaan niin perkeleesti.

NOH... sujuihan se siinä. Hyttyssetkin pääsi känniin kun average kesäpäiväilijän veressä oli 2 promillea alkomahoolia. Iltaa vietettiin saunomisen, paljuilun, uimisen ja grillaamisen merkeissä ja oli mukavaa.

Seuraavana aamuna virallinen hallituksen kokous pakotti toimihenkilötkin pois sängystä ja olemaan skarppeina edes hetken ajan. Tämän jälkeen alettiinkin valmistelemaan illan sitsejä. Sitten sitsattiin ja tehtiin kaikki sama mitä edeltävänä päivänäkin.

Aamulla darra, kamat kasaan, siivous ja kotiin. Muutama kiltalainen oli saanut erittäin paljon hyttysenpuremia. He luulivat näitä luteen puremiksi ja kehottivat viestikanavalla olemaan valppaina, jos he sattuisivatkin olemaan oikeassa.

“Kyllä ne ovat hyttysen puremia bro” ja “Ei täällä oo luteita fam” olivat yleisiä lausahduksia...

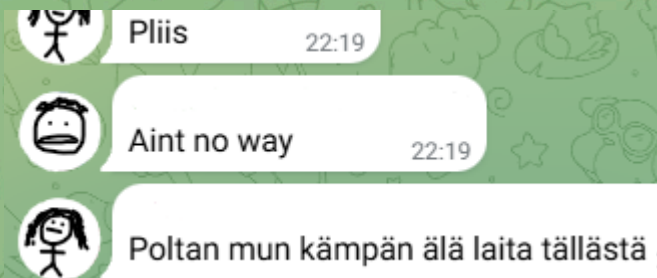
Mutta se, mitä tämän jälkeen tapahtui sai koko KIKHT:n suunnattoman paniikin partaalle...

LUTEITALUTEITALUTEITALUTEITALUTEITALUTEITALUTEITALUTEITA

“Ja kaikki jotka oli kesäpäivil nii tarkkaillaa ludehommia. Multa löyty just joku luteen näköne ötökkä sängyst”
Painajainen muuttui todeksi, kun eräs erittäin komea toimittaja löysi sängystään kuvan mukaisen öttiäisen.

Kiltalaiset oli saatu paniikkiin, mikä näkyi myös viestikanaavalla

Oli aika ryhtyä tositoimiin.

Kaikki kampeet yli 50 asteen pesuun, muut tavarat pakkaseen ja joka ikinen kämpän kulma suurennuslasilla läpi.

ennen

Jälkeen

Porvoon Kesäpäivät 1.-3.8.2025

Eräs kiltalainen jonka nimi ei ole "ota", vaan ____, ei halunnut hyväksyä tappiota vaan ryhtyi googlettamaan mahdollisia muita vaihtoehtoja.

roökikoppis

VS

Adult
Bed Bug

Loppujen lopuksi koko ryhmäkanava tuli siihen lopputulokseen että ei ollut lude vaan viereisestä ikkunasta tullut roökikoppis. Kiltalaiset olivat iloisia:)

mittasuhteet ei matchaa myöskään 22:29

Olemme vaan ja ainoastaan niin takaisin 22:29

Kuinka aktivoida kikht ryhmä 101

2 🍀 22:31 ✓✓

Röökipojalla röökiötökät

22:31

Aaaa teen tästä jutun lehteen

22:32 ✓✓

Tungin just mun makuupussin pakastimee sun takii

3 🍀 22:37

[Redacted]
[Redacted]
Olipas taas hauskat kesäpäivät <3

22:41

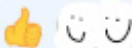
Onneksi päätoimittaja piti meidät varuillaan luteista!

22:41

[Redacted]
Onneksi päätoimittaja piti meidät varuillaan luteista!

Voi kuinka hän välittää meidän hyvinvoinnista!

22:41

Olipas taas niin hyvät kesäpäivät!

22:42

Taidanpa hakea kiltatoimijaksi taas ensi vuonna jotta pääsen kokemaan kesäpäivät uudestaan !!!

2 🐼 22:42

[Redacted]
Onneksi päätoimittaja piti meidät varuillaan luteista!

Olinpas tyhmä kun pakastin kaikki tavarani...

22:43

[Redacted]
Olinpas tyhmä kun pakastin kaikki tavarani

Ei se mitään! Ikä vaikuttaa ajattelukykyyn :D

22:44

Koneteekkarin aakkoset

Aa

Anita Max Wynn

Ff

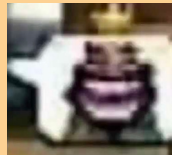
Final boss

Gg

Gambina

Hh

Hihihaha

Ii

Incognito

Nn

$n + 1$

Oo

Oppiipahan

Pp

Peisetti

Qq

QWERTY

Vv

Valmistuminen

Wappu

Xx

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

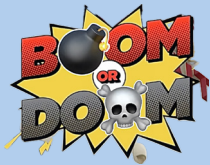
$$x = b \pm \sqrt{(b)^2 - 4ac \div 2a}$$

Yy

Ydinreaktori

Bb

BOOOM

Cc

Cuba Night

Dd

Darra

Ee

Energia

Jj

Jemma niminen
paikka

Kk

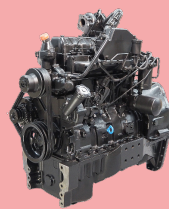
Kiinteän aineen
mekaniikka

Ll

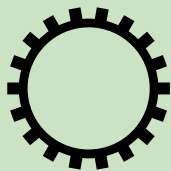
Laakeri

Mm

Moottori

Rr

Ratas

Ss

Samilauta

Tt

Tela-Vera

Uu

Uijuma

Zz

Zzzz...

Åå

Åbo

Ää

Äiti

Öö

Ölppönen

Koiviston Kaljaasit

Koivisto (toisinaan huonommin Primorsk) sijaitsee Karjalan kannaksella Suomenlahden pohjukassa, Viipurinlahden suulla 40 kilometriä Viipurista etelälounaaseen. Kotka sijaitsee 90 km länsiluoteeseen, Pietari 110 km itäkaakkoon. Ensimmäiset kirjalliset maininnat Möllikännien satamasta löytyvät jo vuodelta 1268 nimellä Berjozovskoje.

Merenkäynnin ollessa kutsuva elinkeino alueella, Koivistosta muodostui merkittävä talonpoikaislaivanrakennuksen sekä -merenkäynnin keskus. Näiden elinkeinojen historia ulottuu pitkälle, sillä jo 1550-luvulla joka viides koivistolainen talous omisti laivan ja lopuistakin talouksista oli väkeä työskentelemässä laivojen parissa. Koiviston merkittävästä laivanrakennus- ja purjehdustaustasta kertoo jotain sekin, että ennen 1690-lukua Suomen tapulikaupungeilla ei edes yhteensä ollut niin paljoa tonnistoa kuin Koivistolla yksin. 1890-lukuun asti Koivisto piti ensimmäistä sijaa maamme suurimman maalaistonniston osalta.

Koiviston Saarenpään rantaa (S. Koho)

Hieman 1800-luvun puolenvälin jälkeen talonpoikaispurjehdus vapautui ja purjehdus itämereen sallittiin. Koivistolta purjehdittiinkin omatekoisilla aluksilla aina Englantiin asti. Talonpoikaispurjehduksen vapautus oli sysäys rakentaa entistä suurempia laivoja, jolloin myös laivanrakennustekniikka kehittyi hurjasti. Puisia purjelaivoja rakennettiin Koivistolla aina sotiimme asti ja vielä viimeisinä vuosina myös apumoottorilla varustettuna. Tarve laivanrakennukselle oli jatkuva laivaston ylläpitämisen kannalta, sillä puisten purjealusten elinikä oli rajallinen ja niitä menetettiin haaksirikkojen myötä.

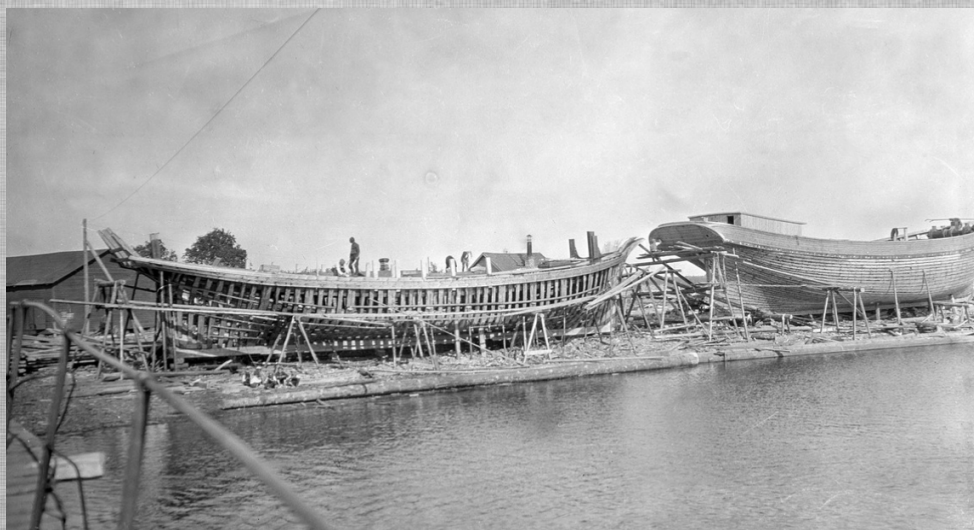
1800-1900-lukujen vaihteessa Koivisto oli merkittävimpiä välisatamia matkalla Pietariin ja Suomen kuudenneksi suurin satama. Alue oli näyttämönä myös sotilaallisesti. Ensimmäisen maailmansodan jälkimainingeissa, vuonna 1919 Venäjän sisällissodan riehuessa, Suomi kaikessa hiljaisuudessa kutsui Brittiläislaivaston suojaamaan Venäjän hyökkäykseltä, jonka ennakointiin tulevan jäiden lähdettyä. 5000 miehen ja kymmenien laivojen sekä lentokoneiden vahvuinen laivasto-osasto tuki Koivistolta käsin keisarikunnan Venäjän jalkaväen kenraali Judenitsšin johtamien venäläisten valkoisten hyökkäystä Laukaanjoelta Inkerinmaalta Pietariin. Briteille Bolshevismien vastustaminen oli luonnollisesti paitsi oman vaikutuspiirin, myös liittolaisen Ranskan, jolle Venäjän keisarikunta oli suurelta velkaa, taloudellisten etujen puolustamista. Judenitsch oli myös valmis myöntämään Suomen itsenäisyyden, ja jonkin aikaa Suomen liittyminen Pietariin hyökkäykseen oli todellinen mahdollisuus. Sotilaiden läsnäolo Koivistolla toi paikallisille paljon kauppaa. Vaikka Venäjän vallankumouksen sota-aika toikin vaurautta tarvikkeita laivoille paikallisille, bolsevikkien voitto tiesi kaupan tyrehtymistä ja alueen köyhtymistä.

1900-luvun alkupuolen huippuvuosina Koivistolla valmistui vuodessa kymmeniä aluksia, tehokkain vuosi oli 1913 30:llä valmistuneella aluksella. Purjealuksia rakennutettiin ja rakennettiin ympäri pitäjän rantoja, ja koko kylänväki osallistui rakennukseen. Pietarissa myytiin kuitenkin myös votkaa, johon hupenivat monen laivurin tuotot. Kiinteitä telakoita ei Koivistolla ollut, vaan laivat rakennettiin rantaan kylki mahdollisimman lähelle vettä, jolloin vesillelasku oli helppoa. Rannoille ei näin jäänyt siivouksen jälkeen merkkiäkään laivanrakennuksesta. Laivoja rakennettiin perinteisesti omalle väelle ja omin voimin, jolloin rakennustaito siirtyi eteenpäin per-

imätietona. Laivanrakennustaito on kuitenkin ollut tästä huolimatta korkealuokkaista. Koivistolainen laivanrakennusmestari Kaarlo Pulli onkin kertonut myöhemmin laivoja suunnitellessaan joutuneensa vertailemaan luokituslaitosten vaatimuksia talonpoikaishuonekalujen rakentajien sovellutuksiin ja yllättyneensä niiden yhdenmukaisuudesta. Hänen mukaansa nämä perimätietoon perustuneet sovellutukset olivat olleet useissa tapauksissa jopa edellä luokituslaitosten vaatimuksia.

Puutavaraa saatiin lähimetsistä, ja laivoja tiedetäänkin rakennetun mm. hongasta. Rakennustarvikkeita toimitti viipurilainen Starckjohann & Co, eli "Starkki-Jussin" liike, joka tunnettiin myönteisenä pitempienkin luottojen suhteen. Sotien evakuointien myötä yrityksen pääkonttori siirtyi Pietarsaaren kautta Lahteen. Nykyisin STARK Group on Pohjois-Euroopan suurin rakennustarvikeyritys.

Tyypillisiä alustyyppisiä olivat kaksi- tai kolmimastoiset kaljaasit ja kuunarit, jotka molemmat ovat pääasiallisia rahtialuksia. Kuunarit ovat pitkittäistakiloituja aluksia, joissa keulamasto ei ole isomastoa pitempi. Keulamastossa saattaa olla osittainen poikittaistakilointi. Kaljaasi taas on kahvelipurjeiden kuunarin alustyyppi tai sukulainen, jollaisia seilattiin lähinnä Itämerellä.

Koivistolaista kaljaasinrakennusta vuonna 1914 (Kuvaaja U. T. Sirelius, Kansatieteiden kuvakokoelma, Museovirasto)

Tekeillä olevan kaljaasin peräpää (Kuvaaja U. T. Sirelius, Kansatieteen kuvakokoelma, Museovirasto)

Kaljaasissa poikittaistakilointia ei ole. Ruotsin Galeas ja Suomen Kaljaasi ovat samankaltaisia, mutta länsinaapurissa kuvaavana ominaisuutena vaikuttaa olevan peränpuoleista pitempi keulamasto, kun taas Suomen puolella perämasto on tyypillisesti ollut pitempi, isomasto. Raja on ilmeisesti kulkenut jossain länsirannikolla, koskapa ristiriitaisia mainintoja löytyy ainakin Ahvenanmaalta ja Raumalta. Kaljaasien kanssa samankaltaisia aluksia käytettiin myös kalastukseen Pohjanmerellä, kuten toisinaan Suomenlahdellakin. Merkittävä ero on myös koossa: Kuunareita tehtiin Englannissa jopa seitsenmastoisena, kun kaljaasissa mastoja ei ole yli kolmea.

Kaljaasin tarkka määritelmä on häilyvää, mutta tyypillisesti ne olivat siis kuunaria pienempiä, eikä niissä ilmeisesti ollut poikittaistakilointia. Vetoisuus ja takilointi kulkevat osin käsi kädessä; Raakapurjeita käytettiin lähinnä seilattaessa pitempiä matkoja valtamerillä, joilla voitiin luottaa pysyviin tuuliin. Raakapurjehan on myötäisessä tehokkain purje, mutta vastaavasti kärsii luovimisominaisuuksissa. Pitkittäispurjeet taas ovat tehokkaita luoviessa ja

Valmisteilla oleva kaljaasi Koivistolla 1914 (Kuvaaja U. T. Sirelius, Kansatieteen kuvakokoelma, Museovirasto)

erityisesti parempi nousukyky sallii tiukemman vasta- eli "luuvartin kautta" käännöksen enemmän tilaa vaativan myötäkäännöksen sijaan, ominaisuus joka on hyödyksi Suomenlahden ahtailla rantavesillä. Pitkittäistakila vaatii myös samankokoisessa laivassa pienemmän miehistön. Kaljaasin jokaisessa mastossa on sekä kahveli- että toppipurjeet. Keulapurjeita oli usein fokan lisäksi tuulenhalkojat pükspröötissä, klyyvari ja jaakari. Keulapurjeet ovat haruspurjeita, eli etuliikeistään litsoin staageihin tuettuja. Näiden voimaa tasapainotti vesilinjaan ulottuva vatustaagi. Väliharuspurjeet eivät liene olleet kaljaaseissa tyypillisiä.

Kaljaasi ja kuunari ovat nimityksiä juurikin takiloinneille (= mastojen, köysien ja purjeiden kokonaisuus). Vastaavat runkotyypit ovat kaljuutti ja parkki, Suomessa kaljuutilla tarkoitettiin peräpeilillistä ja -kajuuttaista alusta. Pohjoismaissa kaljaasit rakennettiin peräpeilillisiksi. Nykypäivän laivanrakentajien kallistuman suuntiin perustuoista määritelmistä huolimatta alustyyppit ovat eittämättä laivoja; Perinteisesti purjelaivalla on tarkoitettu suurta, vähintään kaksimastoista alusta. Kaljaasit tehtiin ennen kaikkea rahdin kuljetukseen, ja ruuma ulottui lähes kokasta perään. Tyypil-

lisesti vetoisuus oli noin 30-40 lästää. Lästi ei kuitenkaan ole puhtaasti painomitta. Suomessa vuodesta 1867 lähtien laivan kantavuus lästeissä alettiin määritellä tulona laivan pituudesta lastilinjan kohdalla, keskileveydestä (molemmat jaloissa) ja uppoumasta ja jaettuna 93:lla. Täten lästiksi tuli 5760 naulaa eli 2613 kg. Tätä aikaisemmin lästi oli ollut n. 2448 kg.

Lasti koituikin monen ääriään myöten pakatun aluksen kohtaloksi. Varsinkin huonosti touvattuna suuri lasti väänsi laivaa kasvattaen alituisia vuotoja. Vuotavoillakin aluksilla lähdettiin kuitenkin matkaan, ja kovalla pumppauksella alus pidettiin pinnalla. Laiouri-laivanrakentaja August Ruottu kertoo takkiraudalla lastatun Rakkauden täkistä merenpintaan jääneen vain nelisen tuumaa. Mainittu matka kylläkin päättyi täpärästi rantaan pohjakosketukseen ruuma puolillaan vettä, mutta kuorman purkamisen jälkeen vuotoa ei enää löytynyt. Moni laiva koki kohtalonsa myös jäätyään jäihin puristuksiin tai tultuaan pusketuksi ulapalle, jolloin pelastus kävi mahdottomaksi.

Suurempia kuunareita tehtiin myöhempinä aikoina myös apukoneellisina, ja koneita saatettiin käyttää myös purjeiden nostoon. Koivistolla talonpoikais-

Laivan vesillelasku Koiviston Saarenpäässä (S. Koho)

rakennus kuitenkin rajoittui puhtaasti purjealuksiin. Koivisto olikin 40-luvulle tultaessa talonpoikaisen puupurjelaivarakentamisen viimeisiä tyyssiä, kun muualla oltiin siirrytty jo höyryvoimaan ja teräslaiivateollisuuteen.

Talonpoikaislaivanrakennus Koivistolla tuli päätökseensä sotien jälkeisten alueluovutusten myötä, kun monien muiden karjalaisten tavoin myös koivistolaiset menettivät kotipaikkansa ja joutuivat siirtymään evakkoina muualle Suomeen. Vaikka koti oli menetetty, oli koivistolaisilla laivanrakentajilla vielä heidän ammattitaitonsa tallella ja siten vielä osansa sotien jälkinäytelmässä. Sodassa kärsityn tappion myötä syntyi nimittäin tarve rakentaa laivoja sotakorvauksena Neuvostoliitolle. Suurimman osan näistä tuli olla teräsaluksia, mutta sopimukseen sisältyi myös puisia kuunareita. Sopimuksen 508 laivasta (lopulta laivoja rakennettiin yhteensä 514) puisia kuunareita oli 90 kappaletta (lopulta kuunareita rakennettiin yhteensä 91). Määrä oli yllättävä, sillä olivathan puiset purjelaiivat jo auttamatta jääneet uudemman tekniikan jalkoihin.

Teräslaivoja rakentavia ja korjaavia telakoita Suomessa oli useita ja raken-

Koivistolla vuonna 1902 rakennettu kaljaasi Suomi (Uudenkaupungin museo)

taminen oli teollista. Niiden osalta selvittiin tuotannon kasvattamisella ja puitteiden laajentamisella. Puisten purjelaivojen aika alkoi sen sijaan olla ohi eikä niitä oltu koskaan suuremmin teollisesti tehtykään, olihan kyse kuitenkin pitkälti talonpoikaisperinteestä. Näiden sotakorvauskuunareiden rakentamista varten täytyikin perustaa täysin uusia telakoita. Yksi näistä oli Rauman Korkeakarille 1945 perustettu F.W Hollmingin telakka, jonka perustajina olivat neljä koivistolaista: Kaarlo Pulli, August Mannonen, Filip Hollming ja Hugo Pöntynen. Tämä merikapteeni Hollmingin nimeä kantava yritys oli alunperin toiminut Koivistolla laivauksen, ahtauksen ja sahatoiminnan parissa. Syynä telakan perustamiselle oli Oy Laivateollisuus Ab:n (LaTe) Turun Pansion telakan tuotannonaloittamisviivästyksiset ja resurssien puute. Late-Rakenteet on edelleen toiminnassa, valmistuen liima-puuta, jota kehitettiin alunperin juuri näiden kuunareiden kansipalkkeihin, kaariin ja mastoihin. Sotakorvauskuunarit suunniteltiin ja rakennettiin aiemmassa kuvassa esitetyn kuunari Koiviston pohjalta.

Alunperin kaikki sotakorvauskuunarit oli tarkoitus rakentaa Turussa, mutta ensimmäisten alusten toimitusajankohdan lähestyessä sen tajuttiin olevan silkkä mahdottomuus. Koivistolaisella ammattitaidolla F.W Hollmingin telakka aloittikin tuotannon rivakasti, tietysti perinteiseen tapaan ilman sen suurempia piirustuksia. Koivistolla oli totuttu rakentamaan laivat rannoilla ilman pysyviä telakoita, joten nopea tuotannon aloitus oli myös siksi mahdollista. Omistajien kokemus niin alasta kuin venäläisten kanssa toimimisesta oli etuna. Sotakorvauskuunareita rakentaneita telakoita oli yhteensä neljä, joista F.W. Hollmingin telakka aloitti viimeisimpänä, mutta silti ensimmäinen kuunareista sekä kaikista yli 500:sta sotakorvauslaivasta luovutettiin heiltä.

Viimeisen Koivistolla rakennetun purjelaivuksen, kuunari Koiviston, pienoismalli (Mäntsälän seurakunta) Huomaa, että alus on varustettu bermuda- eikä kahvelipurjein.

Työntekijöinä Korkeakarilla toimi aluksi yksinomaan koivistolaisia. Vaikka tutkimuksen mukaan heitä ei kuitenkaan koko sotakorvauskuunariaikaa tarkastellessa ollut kovinkaan merkittävää määrää (vain noin 18 % telakan työntekijöistä), oli heidän merkityksensä kiistaton: koivistolaiset kun perustivat ja omistivat telakan sekä työskentelivät monesti työnjohtajina ja mestareina sekä rungon rakentajina. He siis pitkälti olivat telakan toiminnan ytimessä. On myös huomioitavaa, että telakan työntekijöistä oli koivistolaisten lisäksi myös merkittävästi muitakin siirtokarjalaisia, sillä olihan laivanrakennus ollut aktiivista muissakin kannaksen rannikkopitäjissä. Yhteensä siirtokarjalaisia oli yli puolet työntekijöistä.

Rauman Korkeakarilla sijainneelta F.W Hollmingin telakalta valmistui vuodesta 1945 vuoteen 1952 yhteensä 34 sotakorvauskuunaria. Kuunarit olivat apumoottorillisia ja ne valmistettiin koivistolaisesta tavasta poiketen sarjatuotantona, missä olikin alkuun totuttelemista. Kuunariajan jälkeen puurakentamiseen erikoistunut telakka muunnettiin rakentamaan teräslaivoja ja tällä saralla se toimikin maamme yhtenä keskeisistä telakoista aina 90-luvun loppupuolelle saakka osaltaan nostaen Suomea yhdeksi laivanrakennuksen kärkimaaksi. Koivistolaisen merikapteenin nimellä toimiva Hollming oy on yrityksenä olemassa vielä tänäkin päivänä toimittaen ratkaisuja energia- ja ympäristötekniikan tarpeisiin.

Merenkulku ja laivanrakennus olivat Koivistolla merkittävä elinkeino merellisen sijaintinsa tähden. Purjealuksia siellä oli rakennettu lähes aina ja rakennettiin myös loppuun asti. Juuri tämä talonpoikaisten puupurjealus-ten ja laivureiden perinne tekeekin Koivistosta mielenkiintoisen ja varsin poikkeuksellisen paikan Suomen historiassa.

*Aku Mustalahti, diplomi-insinööri
Atte Niemi, tekniikan kandidaatti*

Kirjoittajat ovat koivistolaisten jälkeläisiä ja perinteisen rakennustaidon ystäviä

Koivistolaisrakenteinen kaljaasi Väinö Tukholmassa 1920 sen ollessa silloisilla Kalajokisilla omistajillaan (M. Kalajo)

Lähteet

V. Huhtanen: Meri ol mei pelto

S. Salokannel: Purjeiden katveessa kasvaneet. Kokemuksia merenkulusta 1930-luvun Koivistolla

E. Pulli: Koivistolaista laivanrakennusta ja merenkulkua

S. Wahlqvist: Sydämellä rakennetut seililaivat. Sotakorvauskuunareiden rakentaminen ja rakentajat F.W. Hollming Oy:n telakalla Raumalla 1945–1952

vanha-satama.fi, J. Arjava: War indemnity schnoores

runeberg.org/nf/, Nordisk Familjebok

K.W. Hoppu & E. Kansanaho: Koivisto: Sen asukkaista, vaiheista ja elinkeinoista

A. Talo-Lehto: Patala: kotikylä Koivistolla

Mikko Ylikangas: Mainio pikku sota: Brittilentäjät Suomessa 1919

August Ruotun muistelmat

Wilmamerkinnot olivat iso juttu peruskouluaikoina ja pohdimmekin, minkälaisia merkintöjä konelaiset saisivat, jos niitä jaettaisiin vielä yliopistoaikana...

Epäasiallinen käyttäytyminen

12.09.2024 08:42

Epäasiallinen välineiden käyttö

Opiskelija mittaili omaa "meisseliään" koulun laboratoriotilan mittavälineillä, jotka on tarkoitettu opetus- ja tutkimuskäyttöön. Välineet täytyy pitää asiallisessa käytössä ja koulun tiloissa tulee käyttäytyä muita kunnioittavasti...

Epäasiallinen käyttäytyminen

04.11.2023 23:17

Uima-asuvaatimus tapahtumissa

Opiskelija saapui Rantasaunan paljuun täysin alasti, vaikka tapahtuman säännöissä on selkeästi mainittu uima-asun käyttövelvollisuus. Tilanne koettiin vaivaannuttavana muille osallistujille. Jatkossa edellytetään, että paljuun tullaan asianmukaisessa varustuksessa.

Opinnot

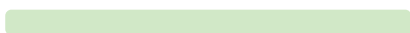

28.02.2025 14:06

Opintojen laiminlyönti

Laskarien sijaan opiskelija jäi jälleen pelaamaan Mario Kartia kiltahuoneelle. Assari huomautti, että harjoitukset ovat olennainen osa kurssin suoritusta. Opiskelija ei ole suorittanut vuoden aikana yhtään opintopistettä. Tämä viivästyttää tutkinnon etenemistä ja vaarantaa esimerkiksi opintotuen saamisen. Sovittiin, että opiskelija laatii konkreettisen suunnitelman opintojen käynnistämiseksi syyslukukaudella. Suosittelem osallistumaan pakollisiin laskuharjoituksiin ja hoitamaan pelailut aina vapaa-ajalla.

Hyvät merkinnät

04.08.2025 16:08

Pöytälevyjen uusiminen

Smökki sai uudet upeat pöydät

Epäasiallinen käyttäytyminen

18.02.2024 21:03

Sähköläisten hännäminen

Konelaiset kiusasivat sähkötekniikan opiskelijoita haukkumalla heidän haalariensa väriä ja haastamalla jatkuvasti köydenvetoon, kädenvääntöön ja painiin. Konelaiset vuodesta toiseen jäynäivät sähkön kiltahuonetta, ja tiedämme tämän olevan perinne, mutta jatkossa tulisi muistaa hyvän jäynän piirteet. Sähköläisille ei jäänyt jäynästä hyvä mieli.

Epäasiallinen käyttäytyminen

23.05.2024 15:23

Nurmikon tuhoaminen

Telakillan jäsenet ajoivat traktorillaan kampuksen nurmikolla ja aiheuttivat huomattavaa vauriota. Olemme tästä jo viestineet, mutta kiltalaiset eivät myönnä tekoa. Toiminta haittaa kampuksen viihtyvyyttä ja jatkossa edellytetään, että ajoneuvoja käytetään vain niille varatuilla alueilla eikä viheralueita vahingoiteta.

Käyttäytyminen

07.05.2023 12:37

Pysäköinti kielletylle alueelle

Opiskelija on jo pitkään parkkeerannut autonsa liito-oravien pesimäalueelle. Tämä on kiellettyä luonnonsuojelusystä ja jatkossa kehoitetaan tutustumaan kampuksen pysäköintiohjeisiin ja käyttämään luvallisia parkkipaikkoja.

Epäasiallinen käyttäytyminen

22.03.2025 10:14

Riehuminen yliopiston tiloissa

Opiskelija aloitti painimisen kaverinsa kanssa konelafkan käytävällä. Toiminta oli äänekkästä ja aiheutti lievän vaaratilanteen mahdollisuuden, kun muut opiskelijat joutuivat väistämään. Jatkossa painimista ei sallita koulun tiloissa ja toivotaan että se tehdään muita häiritsemättä.

Seuraava KoLehti tulee syysyymmällä

